Katkendid sõnavõtust Rudolph Wilde väljakul

President John F. Kennedy
Lääne-Berliin
26. juuni 1963

Mul on uhke tunne olla Berliinis külas teie nimekal linnapeal, kes on kogu maailmas Lääne-Berliini võitlusvaimu sümboliks. Samuti olen ma uhke, et saan külastada teie föderaalset vabariiki koos teie nimeka kantsleriga, kes on nii palju aastaid hoidnud Saksamaad demokraatia, vabaduse ja progressi kursil. Olen uhke, et saan olla siin koos oma kaasmaalase kindral Clayga, kes on olnud selles linnas suurte kriiside kulminatsioonihetkedel ja kes tuleb jälle, kui seda peaks kunagi vaja olema.

Kaks tuhat aastat tagasi oli uhke tunne öelda *„Civis Romanus sum”* [olen Rooma kodanik]. Tänapäeva vaba maailma uhkeim ütlus on *„Ich bin ein Berliner”* [ma olen berliinlane].

Ma tänan oma tõlki, kes tõlgib mu saksakeelset juttu!

Maailmas on palju inimesi, kes tõesti ei mõista või kes väidavad end mitte mõistvat, mis vahe on vabal maailmal ja kommunistlikul maailmal. Las nad tulevad Berliini. On neid, kelle sõnul on kommunism pilguheit tulevikku. Las nad tulevad Berliini. On ka neid, kelle arvates saame me Euroopas ja mujalgi kommunistidega koostööd teha. Las nad tulevad Berliini. Ning on isegi neid, kes ütlevad, et kuigi kommunism kujutab endast tõesti kuritegelikku süsteemi, aitab see meil saavutada majanduslikku edu. *Lass' sie nach Berlin kommen.* Las nad tulevad Berliini.

Vabaduse teel seisab palju komistuskive ja demokraatia ei ole täiuslik. Sellegipoolest ei ole me kunagi pidanud ehitama müüri, et hoida oma inimesi enda juures ja takistada neid meie juurest lahkumast. Ma tahan öelda oma kaasmaalaste nimel, kes elavad paljude miilide taga teispool Atlandi ookeani ja asuvad teist kaugel eemal, et me oleme on ääretult uhked, saades osa – kuigi distantsilt - viimase 18 aasta sündmustest. Ma ei tea ühtegi linna, mis oleks hoolimata 18 aastat neid piiranud müürist täis sellist elujõudu ja väge, lootust ja otsusekindlust, nagu seda on Lääne-Berliin. Kuna see müür näitab kogu maailmale ilmselgelt ja kujukalt, et kommunistlik süsteem on läbi kukkunud, ei saa me sellega leppida. Nagu teie linnapea ütles, pole siin tegemist mitte ainult kuriteoga ajaloo, vaid ka inimsuse vastu. See kuritegu lahutab perekonnad, abikaasad ja õed-vennad ning lõhestab rahva, kes tahab olla ühtne tervik.

Kõik, mis kehtib Berliini puhul, käib ka Saksamaa kohta – tõelist ja kestvat rahu ei ole Euroopas võimalik tagada enne, kuni igal neljandal sakslasel puudub vaba inimese põhiõigus teha vabasid

valikuid. 18 aastat püsinud rahu- ja heaoluaja jooksul on siinne sakslaste põlvkond välja teeninud õiguse olla vaba, sealhulgas õiguse ühendada oma perekond ja rahvas jäädavas priiuses, näidates üles heatahtlikkust kõigi inimeste suhtes. Te elate kaitstud vabadusesaarel, kuid teie elu moodustab osakese suurest tervikust. Niisiis lubage mul teilt lõpetuseks paluda, et te vaataksite tänastest ohtudest kaugemale ja näeksite homses peituvat lootust. Ärge nähke ainult Berliini või Saksamaa vabadust, vaid pange tähele, kuidas vabadus jõuab kõikjale. Vaadake selle müüri taha ja te näete päeva, mil valitseb rahu ja õiglus. Vaadake meist ja teist endist kaugemale, et näha kogu inimkonda.

Vabadus on jagamatu ja niikaua, kuni kasvõi üks inimene on ikkes, ei ole mitte keegi meist vaba. Kui aga kõik inimesed on vabad, võime hakata ootama päeva, mil Berliin saab taas üheks ning Saksamaa ja see suursugune Euroopa manner ühinevad rahumeelseks ja lootusrikkaks maailmaks. Kui see päev lõpuks saabub – ja see saabub kindlasti –, saavad Lääne-Berliini inimesed tunda rahulolu selle pärast, et nad olid peaaegu kaks aastakümmet nende sündmuste eesliinil.

Kõik vabad inimesed on sõltumata oma elukohast Berliini kodanikud. Seetõttu tunnen ma vaba mehena uhkust, kui ütlen: *„Ich bin ein Berliner.”*